

ornons til, men som jeg ikke mere erindrer, Menighedsraadene nemlig; disse Menighedsraad have ret sat den ærede Rigsdagsmands Bitterhed, for ikke at bruge et andet Ord, i Bevægelse, og det, uagtet han jo selv befrey dem som saa aldeles uskyldige, at de slet Intet kunde gjøre, slet ikke havde Noget at bestille; de maae være taknemmelige for, at den ærede Rigsdagsmand idetmindste har erindret dem, thi det er dog en Slags Anerkjendelse, selv om de end ikke bleve erindrede med stor Velvilje. Her foreligger, forekommer det mig, et særdeles ophlysende Exempel paa, hvorlidet man ofte i visse Tilfælde, der ere En imod, ikke finder Smag i det, som man ellers i andre Tilfælde synes at sætte ganske overordentlig Pris paa, thi hvorledes ere disse Menighedsraad komne frem? Ved den fuldstændigste Frivillighed. Det er Noget, som den ærede Rigsdagsmand ellers ynder, men i dette Tilfælde holder han ikke af Frivillighed. Det er ikke paa lagt et eneste Menneske paa noget som helst Sted at gjøre Noget for at fremkalde disse Menighedsraad. Vil man ikke have dem, saa faaer man dem ikke; kunne Præst og Menighed blive enige, saa faaer man dem, og man kan da indrette dem ganske, som man vil, og prøve, om Indretningen kan gaae. Men en saadan Frihed og Frivillighed holder den ærede Rigsdagsmand i dette Tilfælde ikke af. Præsterne og Menighederne maae efter hans Mening ikke engang blive enige, det vil han ikke have. Man maa indrømme, at de kunne have Banskighed nok dermed, og jeg er overbevist om, at den ærede Rigsdagsmand ikke vil gjøre Noget for at virke til, at dette skulde blive sjeldnere. Men naar nu imidlertid i dette Tilfælde et saadant Phænomen viser sig, at de enes — og isfor, da jeg havde statistiske Oplysninger, som jeg ikke har faaet fortsatte iaar, havde det dog vist sig, at det var sleet paa 250 Steder i Landet —, saa er den ærede Rigsdagsmand ikke tilfreds dermed; han giver en Beskrivelse, som om han kjendte alle Menighedsraadene i Landet, og fremstiller i en Fart for os, hvorledes det egentlig staaer sig dermed. Paa det ene Sted er det Noget, som Præsten paa egen Haand har ordnet, og som

Menigheden gaaer omkring og seer paa, sigende: Hvad kommer det os ved, Præsten har jo valgt Medlemmerne; paa det andet Sted ere Medlemmerne valgte af Menigheden, og saa vil Præsten ikke have Noget med det at gjøre. (S. N. Hansen: Ja!) Ja, jeg kjender den ærede Rigsdagsmands Talent til at give den Art Fremstillinger og komme med den Art Forvaaninger. Men den ærede Rigsdagsmand er aldeles ikke competent til at udtale noget Saadant; har den ærede Rigsdagsmand gjort den Art Erfaringer, saa kan hans Fremstilling gjælde for ganske enkelte Tilfælde, men jeg maa paa det Bestemteste protestere imod, at der tillægges den ærede Rigsdagsmands Fremstilling den allermindste Vægt, naar den skal gjælde Menighedsraadene i Almindelighed. Der er ikke kommet Nogetsomhelst til Ministeriets Kundskab, der paa nogen Maade kan berettigge til at ansee en saadan Fremstilling for rigtig; tværtimod give Indberetningerne Anledning til at antage det Modsatte. Jeg tvivler ikke om, at den ærede Rigsdagsmand har Venner, der kunne finde Fornøjelse i at fremstille Sagen paa den Maade, som de troe, den ærede Rigsdagsmand vil synes bedst om; de troe om ham, hvad jo ogsaa er fuldkommen begrundet, at han ikke har nogen særlig Forkjærlighed for Menighedsraadene, og at han derfor med Glæde modtager Beretninger, der fremstille dem i et uheldigt Lys, og saaledes kan det meget let forstaaes, at han lever i den Illusion, at han veed, hvorledes det forholder sig i de 250 Menighedsraad, som i det Mindste eksistere her i Landet, men jeg paastaar, at han ikke i den Henseende har fremsørt Noget, som Rigsdagen i mindste Maade kunde have Grund til at lægge nogen Vægt paa ved Bedømmelsen af Forholdene i disse Menighedsraad. — Det er ganske vist, at hvor der er Spørgsmaal om Valg, ved hvis Afholdelse baade Præster — eller Geistligheden i det Hele — og Løgsfolk skulle være tilstede, kan man let give det Udseende af, at Valgene foretages af andre Hensyn end dem, der efter Sagens Natur bør tages. Den ærede Rigsdagsmand har allerede med Hensyn til disse Valg til Kirkeeraadet, der jo endnu slet ikke ere komne frem, og som heller ikke have